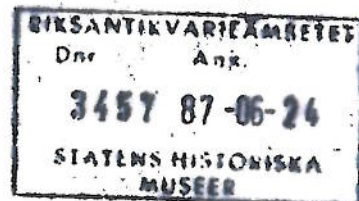

1987-06-15

11.392-1832-79

Rek + mb

Ljusdals kommun
Box 700
827 00 LJUSDAL

Byggnadsminnesförklaring av Hybo stationshus, fastigheten
Hybo 13:4 i Ljusdals socken och kommun

Fråga om byggnadsminnesförklaring har väckts av Ljusdals kom-
mun den 12 september 1979. Förslag till skyddsföreskrifter har
remitterats den 4 april 1986 till Ljusdals kommun, riksantik-
varieämbetet och länsmuseet.

Kommunstyrelsen i Ljusdal har den 12 augusti 1986 i enighet
med byggnadsnämnden tillstyrkt en byggnadsminnesförklaring
samt föreslagna skyddsföreskrifter.

Riksantikvarieämbetet tillstyrker i ett yttrande den 19 juni
1986 en byggnadsminnesförklaring samt skyddsföreskrifter.

Länsmuseet har i skrivelse den 15 april 1987 tillstyrkt en
byggnadsminnesförklaring samt skyddsföreskrifter.

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 1 § lagen om byggnadsmin-
nen att Hybo stationshus, fastigheten Hybo 13:4 i Ljusdals
kommun för byggnadsminne och meddelar enligt 2 § samma lag
skyddsföreskrifter enligt bilaga 2.

Länsstyrelsen lämnar råd och anvisningar i fråga om underhållet
av byggnaden. Även länsmuseet kan rådfrågas.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföre-
skrifter är nödvändig för att byggnaden skall vara till nytta
eller om sådan ändring eljest kan anses påkallad av särskilda
skäl får länsstyrelsen enligt 3 § lagen om byggnadsminnen med-
dela tillstånd därtill.

Enligt 14 § tredje stycket lagen om byggnadsminnen gäller
detta beslut omedelbart, även om det överklagas.

Hur man överklagar detta beslut framgår av bilaga 1.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet del-
tog landshövding Lars Ivar Hising, jämte ledamöterna Marianne
Ahlqvist, Jens Alvarsson, Birgit Andersson, Bengt Björkman
Sixten Bäckström, Willy Eriksson, Bertil Hulth, Margit Jonsson,
Sven Eric Lundahl, Håkan Stjernlöf, C-G Sjölander, Håkan
Vestlund, Olle Östrand, Stig Zettlin samt personalrepresen-
tanten Lillemor Nilsson, ST-länsstyrelse.

Utan avgift

1987-08-27 beslöt Jb
lista nr. 1987-08-05
a a/xp

1987-06-15

11.392-1832-79

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Johny Rangrost, tf 1:e länsassessor Göran Fagerström, länsarkitekt Lars-Ulrik Bergström samt länsantikvarie Erik Nordin, föredragande.

Lars Ivar Hising

Erik Nordin

Kopia till

✓ Riksantikvarieämbetet
Byggnadsnämnden i Ljusdals kommun
Kulturnämnden i Ljusdals kommun
Länsmuseet
Inskrivningsmyndigheten vid Ljusdals tingsrätt
Överlantmätarmyndigheten
Planenheten

FD STATIONSHUS

11.392-1832-79

HYBO STATION, HyBO 13:4

LJUSDALS SOCKEN, LJUSDALS KOMMUN

Byggnadsminne 87-06-15

Stationshuset 1985
Foto: Länsmuseet i Gävleborgs län

Hybo station i början av 1920-talet
Repronegativ hos Ljusdalsbygdens museum

Historik

Vid 1885 års riksdag beslutades om byggandet av järnvägen mellan Hudiksvall och Ljusdal. Sträckan utgjorde en del av statsbanenätet och togs i trafik sommaren 1888.

Hybo station med tillhörande byggnader började anläggas 1886. Förutom stationshuset med stationsinspektorsbostad på övervåningen uppfördes i närheten ett betjäningshus inrymmande bostäder för personalen, godsmagasin, stor stenkällare, lastkaj, dass och ett litet lusthus för stationsinspektoren. Längre ut på bangården fanns två banvaktstugor, vattenpump för ångloken samt uppfodringsverk för timmer och vagnvåg.

Stationen kom att bli en av Hälsinglands mer betydande då all transport av virke från ångsågen i Hybo transporterades över järnvägen. Sågverket lades ned i slutet av 1930-talet och när timmertransporterna upphörde fick godstrafiken över Hybo allt mindre omfattning. Detta ledde till att SJ stängde stationen 1971 samt att de vil-le riva byggnaden och flytta den till järnvägmuseet i Gävle. Samlade krafter från Ljusdals kommun, läns museet, riksantikvarieämbetet, Studiegruppen Hybo m fl gjorde att stationen räddades och övergick i kommunens ägo. Under 1984/85 genomfördes en yttre och inre renovering av byggnaden och den iordningställdes för att inrymma en lägenhet på övervåningen samt aktivitetslokaler på nedre våningen.

Hybo stationshus ritades av dåvarande chefsarkitekten vid SJ, A W Edelswärd. Samma typ av stationshus hade 1877 byggts i Olskroken, Göteborg och 1885 i Kimstad, Östergötland. Efter samma ritningar byggdes därefter Hybo och Näs vikens stationer utmed bandelen Hudiksvall - Ljusdal. Av dessa stationshus är Hybo det som är bäst bevarat.

Stationsbyggnaden är uppförd av liggande timmer och är panelklädd med stående och liggande fasspont. Exteriören är utsmyckad med listverk, markerande våningsband och ett emblem. De spröjsade fönstren och dörrarna har profilerade överstycken. Byggnadens mittparti är försedd med en frontespis. Sadeltaket har brutna gavelspetsar och är - sannolikt sedan 1936 - lagt med 2-ku-pigt tegel.

Stationshusets interiör har efter 1985 års renovering återställts i det skick som byggnaden fick vid en ombyggnad 1936. Bottenvåningen har kvar rumsindelningen och all inredning tillhörande en station, i flera rum ursprunglig från 1886. På övervåningen har vissa smärre ingrepp gjorts i bostadens rumsindelning. Äldre snickerier och färgsättning har tagits fram och kakelugnar har bevarats.

Byggnaden har ett stort kulturhistoriskt värde då dess ursprungliga exteriör är mycket välbevarad, endast smärre ingrepp har gjorts genom åren som t ex flyttade ingångar, byte av plåt till tegel på taket. Även interiören är av stort intresse få den efter renoveringen framför allt på nedre botten återställts till det skick den hade vid 1930-talet. Dessutom ingår Hybo stationshus i en mycket välbevarad stationsmiljö.

Skyddsområde

Skyddsområdet sammanfaller med fastighetens gränser (Hybo 13:4, dock endast den del som stationsbyggnaden finns inom då fastigheten är uppdelad på två ej intilliggande områden). Godsmagasinet, som idag ägs av SJ, bör övertas av Ljusdals kommun. I sådant fall utvidgas skyddsområdet och skyddsföreskrifter till ätt även omfattat godsmagasinet.

Skyddsföreskrifter

1. Byggnaden inom skyddsområdet får inte rivas, flyttas, ombyggas eller på annat sätt förändras till sin exteriör.
2. Interiörer och fast inredning i bottenvåningen och övervåningens trapphus får inte ombyggas, övermålas eller på annat sätt förändras.
3. Arbeten i byggnadernas inre i övrigt som med för ingrepp i den bärande stommen skall utföras efter förslag som godkänts av länsstyrelsen.
4. Byggnaden skall i samråd med länsstyrelsen ägnas för sitt bestånd löpande underhåll med sådana material och metoder som det kulturhistoriska värdet kräver.
5. Skyddsområdet skall värdas på sådant sätt att byggnadernas karaktär och utseende inte förvanskas.